

EVROPSKÝ PARLAMENT

2014 – 2019

Dokument ze zasedání

16.9.2014

B8-0111/2014

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o situaci v Libyi
(2014/2844(RSP))

**Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Judith Sargentini, Ernest Urtasun,
Bodil Ceballos, Ernest Maragall**
za skupinu Verts/ALE

**Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Libyi
(2014/2844(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů (RB OSN) o Libyi, včetně rezoluce č. 2174 ze dne 27 srpna 2014,
  - s ohledem na informace Rady bezpečnosti OSN, které poskytl zvláštní zástupce generálního tajemníka OSN a vedoucí mise OSN na podporu Libye (UNSMIL) dne 27. srpna 2014,
  - s ohledem na zprávu mise UNSMIL a Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva (UN OHCHR) ze dne 4. září 2014 o porušování mezinárodních právních předpisů v oblasti lidských práv a humanitárního práva během pokračujících násilností v Libyi,
  - s ohledem na závěry Rady EU pro zahraniční věci ohledně Libye, včetně závěrů ze dne 15. srpna 2014,
  - s ohledem na svá předchozí usnesení o Libyi, a zejména na usnesení ze dne 10. března 2011 o zemích jižního sousedství a především Libyi¹ a na usnesení ze dne 15. září 2011 o situaci v Libyi²,
  - s ohledem na nedávná prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashtonové o Libyi,
  - s ohledem na místní prohlášení vedoucích misí členských států EU v Libyi ze dne 27. června 2014 o zavraždění paní Búgajqhisové,
  - s ohledem na prohlášení francouzského ministra obrany Jeana-Yvese Le Driana ze dne 9. září 2014,
  - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu
- A. vzhledem k tomu, že od svržení Muammara Kaddáfího povstaleckými skupinami za pomoci sil NATO v roce 2011 zažívá Libye dramatický sled politických, institucionálních a bezpečnostních krizí;
- B. vzhledem k tomu, že ve východolibyjském městě Bengházi a v jeho okolí zuří boje od poloviny května, kdy generál ve výslužbě Chalífa Haftar zahájil ozbrojené tažení proti koalici islamistických milic, včetně džihádistické skupiny Ansár aš-Šaría, a dalším ozbrojeným silám;
- C. vzhledem k tomu, že boje vypukly dne 13. července 2014 kvůli ovládnutí

---

¹ Úř. věst. C 199E, 7.7.2012, s. 158.

² Úř. věst. C 51E, 22.2.2013, s. 114.

mezinárodního letiště v Tripolisu mezi ozbrojenými milicemi ze Zintánu a jejich spojenci a koalici Libyjský úsvit složené převážně z islamistických milic z Misuráty; vzhledem k tomu, že síly Libyjského úsvitu obsadily dne 24. srpna 2014 letiště v Tripolisu a od té doby kontrolují většinu města, včetně sídel ministerstev a institucí;

- D. vzhledem k tomu, že v parlamentních volbách dne 25. června 2014 utrpěly někdejší dominantní islamistické strany porážku; vzhledem k tomu, že nový parlament, Sněmovna reprezentantů, nahradil bývalý Všeobecný národní kongres a kvůli obavám o bezpečnost se přestěhoval z Tripolisu do východolibyjského města Tobruk; vzhledem k tomu, že Sněmovna reprezentantů požádala o zahraniční intervenci s cílem vyřešit bezpečnostní situaci;
- E. vzhledem k tomu, že koaliční síly Libyjského úsvitu zpochybnily přemístění Sněmovny reprezentantů tvrzením, že přesun pravomocí na nový parlament je protiústavní; vzhledem k tomu, že v Tripolisu se dne 25. srpna 2014 opět sešel Všeobecný národní kongres a zvolil Umara al-Hásího podporovaného islamisty za předsedu vlády a požádal ho o vytvoření vlády „národní spásy“;
- F. vzhledem k tomu, že Sněmovna reprezentantů veřejně odsoudila skupiny bojující pod názvem Libyjský úsvit a Ansár aš-Šaría jako teroristy; vzhledem k tomu, že Libyjský úsvit spolu se svými spojenci kritizuje Sněmovnu reprezentantů jako orgán, který je ovládán bývalými stoupenci Kaddáfího;
- G. vzhledem k tomu, že se objevily zprávy o útocích neidentifikovaných letadel na frakce Libyjského úsvitu v Tripolisu; vzhledem k tomu, že zdroje z USA obvinily z těchto útoků Egypt a Spojené arabské emiráty; vzhledem k tomu, že Egypt popřel provádění leteckých úderů či jiných vojenských operací v Libyi;
- H. vzhledem k tomu, že do Káhiry bylo na 25. srpna 2014 svoláno setkání představitelů zemí sousedících s Libyí, na němž Libye požádala o mezinárodní ochranu svých ropných polí a letišť a oznámila, že nemá dostatek sil k zastavení ozbrojených skupin; vzhledem k tomu, že se zúčastněné státy dohodly, že nebudou do libyjských vnitřních záležitostí zasahovat, a vyzvaly k celonárodnímu dialogu;
- I. vzhledem k tomu, že snahy OSN o zprostředkování příměří mezi válčícími frakcemi a zahájení celonárodního dialogu nebyly dosud úspěšné; vzhledem k tomu, že nově jmenovaný zvláštní vyslanec OSN Bernadino León je v současné době v Libyi; vzhledem k varování francouzského ministra obrany ze dne 9. září 2014, že se Libye stává „centrem pro teroristické skupiny“, a jeho výzvě k rozhodné mezinárodní akci;
- J. vzhledem k tomu, že konflikty v Bengházi a Tripolisu vedly k vážnému zhoršení situace v oblasti lidských práv a v humanitární oblasti; vzhledem k tomu, že válčící frakce bezohledně ostřelují civilní oblasti jak v Tripolisu, tak v Bengházi, což má za následek výrazný počet civilních obětí a značné škody na civilních budovách a infrastruktuře; vzhledem k tomu, že nevládní organizace Amnesty International a Human Rights Watch konstatovaly, že takové ostřelování představuje válečný zločin; vzhledem k tomu, že 25. června 2014 byla v Bengházi zavražděna přední obhájkyně lidských práv Salwá Búgajghisová;

- K. vzhledem k tomu, že civilisté v Tripolisu a Bengházi se potýkají s nedostatkem potravin, pohonných hmot a dalších základních potřeb; vzhledem k tomu, že zhoršením bezpečnostní situace údajně došlo také k nárůstu kriminality a šíření teroristických skupin;
- L. vzhledem k tomu, že podle odhadů mise UNSMIL bylo v důsledku poslední vlny bojů vnitřně vysídleno nejméně 100 000 Libyjců a dalších 150 000 opustilo zemi, včetně mnoha migrujících pracovníků; vzhledem k tomu, že zahraniční humanitární pracovníci a diplomaté, včetně zaměstnanců EU a UNSMIL, byli z Libye evakuováni; vzhledem k tomu, že tuniský prozatímní předseda vlády Džum'á uvedl, že masový příliv uprchlíků z Libye je zátěží pro možnosti země;
- M. vzhledem k tomu, že podle neověřených zpráv zemřely při pokusu dostat se přes Středozemní moře do Evropy stovky migrantů a uprchlíků prchajících před násilím v Libyi, což vyvolalo rozsáhlou uprchlickou krizi v Itálii a na Maltě; vzhledem k tomu, že podle údajů UNHCR přišlo od června při pokusu dostat se do Evropy o život 1 600 lidí; vzhledem k tomu, že Libye je hlavním výchozím bodem pro migranty, kteří se snaží dostat se do Evropy; vzhledem k tomu, že podle odhadů UNHCR se předpokládá, že z přibližně 109 000 příchozích do Itálie k 29. srpnu 2014 asi 98 000 osob vyplulo z Libye;
- N. vzhledem k tomu, že Rada bezpečnosti Organizace spojených národů postoupila situaci v Libyi dne 26. února 2011 Mezinárodnímu trestnímu soudu (ICC); vzhledem k tomu, že dne 27. června 2011 vydal Mezinárodní trestní soud tři zatykače na Muammara Kaddáfího, Sajfa al-Isláma Kaddáfího a Abdalláha as-Sanúsího za zločiny proti lidskosti; vzhledem k tomu, že zbývající podezřelí nejsou ve vazbě tohoto soudu; vzhledem k tomu, že libyjské úřady trvají na tom, aby byli souzeni v rámci libyjského vnitrostátního právního systému;
1. vyjadřuje vážné znepokojení nad vystupňováním násilí a ozbrojenými střety v Libyi, zejména v Tripolisu a Bengházi; je znepokojen touto situací, která má ničivý dopad na civilní obyvatelstvo a jeho instituce a která hrozí další destabilizací širšího regionu;
  2. vyzývá strany konfliktu, aby okamžitě ukončily veškeré ozbrojené střety a zahájily politický dialog za účasti všech skupin; v této souvislosti vyjadřuje plnou podporu snahám OSN, zejména jejímu zvláštnímu zástupci Bernardinu Leónovi, o usnadnění tohoto procesu s cílem vytvořit konsenzuální instituce, které by usilovaly o všeobecné celonárodní usmíření; trvá na tom, že by se náležitá pozornost měla věnovat zapojení žen a menšin do tohoto procesu;
  3. naléhavě vyzývá nově zvolenou Sněmovnu reprezentantů, aby při své legislativní práci zohledňovala zájmy všech občanů a aby se snažila oslovit veškeré libyjské obyvatelstvo;
  4. zdůrazňuje, že poslední rezoluce Rady bezpečnosti OSN umožňuje rozšířit rozsah mezinárodních sankcí tak, aby zasáhly rozvraceče na kterékoli straně;
  5. odsuzuje skutečnost, že bojující strany v posledních měsících bezhlavě ostřelovaly civilní oblasti v Tripolisu a Bengházi; je nesmírně znepokojen zhoršením situace

v oblasti lidských práv v celé zemi včetně případů svévolného zadržování, únosů, nezákonného zabití, mučení a násilí proti novinářům, úředníkům, politickým představitelům a obhájčům lidských práv, jako byla vražda přední aktivistky Salwy Búgajghisové; zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit, aby byli všichni porušovatelé lidských práv a mezinárodního humanitárního práva bráni na zodpovědnost;

6. odsuzuje neustálé a skryté zasahování regionálních aktérů do domácí libyjské scény, což výraznou měrou přispívá k postupnému upadání země do politického a vojenského chaosu; vyzývá země sousedící s Libyí a další regionální aktéry, aby upustili od jakýchkoli kroků, které by mohly situaci v zemi zhoršit;
7. připomíná, že vzhledem k zapojení se do války v roce 2011 nesou EU a členské státy zvláštní odpovědnost za pomoc libyjskému obyvatelstvu;
8. vyzývá EU a její členské státy, aby vynaložily veškeré úsilí na podporu iniciativ OSN a jiných nevojenských iniciativ zaměřených na urovnání současné krize; vyzývá zejména EU, aby zintenzivnila humanitární pomoc a zareagovala tak na kritickou situaci libyjského obyvatelstva, především v nejvíce zasažených oblastech, a aby byla připravena reagovat na jakékoli další zhoršování situace;
9. domnívá se, že EU selhala při vypracování a zavádění rozumné a komplexní strategie pomoci pro přechodné období po svržení Kaddáfího; vyjadřuje politování zejména nad stále chybějící koordinací politik členských států EU vůči Libyi a neúspěchem ESVC při podpoře společného a účinného přístupu EU;
10. vyjadřuje politování zejména nad chabou úrovní ambicí a efektivity EU v oblasti bezpečnosti; zpochybňuje její omezené zaměření na správu hranic a řízení migrace, které neřešilo základní příčiny nejistoty v Libyi; naléhavě vyzývá EU, aby vypracovala širokou koncepci reformy libyjského bezpečnostního sektoru se zvláštním zaměřením na parlamentní dohled nad tímto sektorem, jejíž součástí by byly silné prvky školení o lidských právech a humanitárním právu;
11. připomíná četné případy vývozu zbraní z mnoha členských států pro Kaddáfího bezpečnostní služby; je přesvědčen, že členské státy a EU nesou zvláštní odpovědnost za pomoc při odzbrojení, demobilizaci a reintegraci bývalých bojovníků a za sesbírání a zničení mnoha ilegálně držených zbraní v zemi; požaduje široce koncipovaný program EU zaměřený na odzbrojení, demobilizaci a reintegraci a na sesbírání a zničení ilegálně držených zbraní;
12. naléhavě vyzývá EU, aby při mediaci, dialogu a usmiřování plně využívala nástroje pro stabilitu a mír a aby v koordinaci s UNSMIL rozhodně podporovala snahy o mediaci; rovněž naléhavě žádá EU, aby podpořila posilování postavení organizací občanské společnosti, zejména ženských skupin, které si kladou za cíl nalézt nenásilná řešení mnohočetných krizí v zemi;
13. vyjadřuje vážné znepokojení nad osudem libyjských migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků, jejichž i tak nejistá situace se dále zhoršuje; je znepokojen neustálými zprávami o hrozných podmínkách, v nichž jsou zadržovány tisíce migrantů a uprchlíků ve střediscích zřízených vládou; trvá na tom, aby EU a členské státy stáhly finanční

pomoc tomuto sektoru, dokud se důkladně nevyšetří a nezastaví případy zneužívání;

14. staví se proti externalizaci migračních politik EU do třetích zemí, zejména prostřednictvím zřizování přijímacích středisek v zemích, které nejsou smluvními stranami Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků, jako je Libye, a tudíž nezaručují vysokou úroveň ochrany;
15. vyzývá EU a členské státy, aby účinně pomáhaly Itálii v jejím chvályhodném úsilí o zvládnutí obrovských migračních toků ze severní Afriky, zejména z Libye; trvá na tom, aby se pokračovalo v projektu Mare Nostrum, a vyzývá členské státy, aby jej podpořily; vyzývá všechny členské státy, především Itálii, aby přísně dodržovaly právo EU a mezinárodní uprchlické právo včetně zásady nenavrácení a individuálního posuzování okolností;
16. vyjadřuje obavy v souvislosti se zprávami o selhávání libyjského soudního systému a závažných nedostacích při dodržování norem spravedlivého soudního procesu; vyzývá libyjské orgány, aby plně spolupracovaly s Mezinárodním trestním soudem tím, že mu budou nápomocny při vyšetřováních a budou provádět jeho rozsudky; vyjadřuje znepokojení nad tím, že libyjské orgány nepřiznaly Abdalláhu as-Sanúsímu a Sajfu al-Islámu Kaddáfímu, které obžaloval Mezinárodní trestní soud, základní práva na řádný proces; připomíná, že ve všech případech je rozhodně proti trestu smrti, bez ohledu na povahu spáchaného zločinu, a vyzývá Libyi, aby trest smrti zrušila; vyzývá EU, aby zvážila podpůrné úsilí o posílení právního státu v této zemi;
17. vyzývá libyjské orgány, aby se zavázaly k vysoké úrovni transparentnosti v domácím těžebním sektoru, díky čemuž by z přírodního bohatství Libye mohli mít prospěch všichni obyvatelé, a aby především neprodleně podepsaly požadavky iniciativy pro transparentnost v těžebním průmyslu (EITI); žádá, aby evropské společnosti, které působí v Libyi, zveřejnily své finanční transakce v energetickém odvětví;
18. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, ESVČ, místopředsedkyni Evropské komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, parlamentům a vládám členských států, libyjské Sněmovně reprezentantů, RB OSN, Valnému shromáždění OSN, UNHRC, Lize arabských států a Africké unii.